

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย
ข้อบกพร่องทางคณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล
ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมี
ขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดสตูล จำนวน 4,907 คน จากโรงเรียน 150 โรงเรียน กระจายอยู่
ใน 6 อำเภอ

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำนวน 370 คน จากโรงเรียน 12 โรงเรียน
กระจายอยู่ในอำเภอ 3 อำเภอ ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน
(Multi-Stage Random Sampling) จากการสุ่มมีหน่วยการสุ่ม
(Sampling Unit) เป็นโรงเรียน มีลำดับขั้นการสุ่ม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ($\alpha = .05$) เมื่อคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีของ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727-729) ปรากฏว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{4,907}{1 + 4,907(.05)^2} = 369.85$$

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มอำเภอมาประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ของอำเภอทั้งหมด โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้อำเภอ 3 อำเภอ

ขั้นที่ 3 สุ่มกลุ่มโรงเรียนมาประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนกลุ่มโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละอำเภอที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มโรงเรียนมา 6 กลุ่มโรงเรียน จากกลุ่มโรงเรียน 11 กลุ่มโรงเรียน

ขั้นที่ 4 สุ่มโรงเรียนมากลุ่มละ 3 โรงเรียนจากในแต่ละกลุ่มโรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นที่ 3 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random

Sampling) ซึ่งได้จำนวนโรงเรียนมา 18 โรงเรียน แล้วแบ่งโรงเรียน
ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เพื่อใช้ในการทดสอบเพื่อสำรวจจำนวน 3 โรงเรียน
นักเรียนจำนวน 105 คน เพื่อใช้ในการทดสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพของแบบ
ทดสอบวินิจฉัย 3 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 101 คน และเพื่อเป็นกลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน 12 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 370 คน ดังแสดง
ในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน
อำเภอและจุดมุ่งหมายในการสอบ

โรงเรียน	อำเภอ	จำนวนนักเรียน	จุดมุ่งหมายในการสอบ
1. บ้านนาข่า	ละงู	19	กลุ่มตัวอย่าง
2. บ้านทุ่งไหม้	ละงู	21	กลุ่มตัวอย่าง
3. บ้านหนองหอยโข่ง	ละงู	42	กลุ่มตัวอย่าง
4. บ้านทุ่งบุหลัง	ทุ่งหว้า	14	กลุ่มตัวอย่าง
5. บ้านทุ่งสะโง๊ะ	ทุ่งหว้า	9	กลุ่มตัวอย่าง
6. บ้านมะหัง	ทุ่งหว้า	17	กลุ่มตัวอย่าง
7. บ้านท่าศิลา	ทุ่งหว้า	12	กลุ่มตัวอย่าง
8. บ้านท่าแพ	ท่าแพ	38	กลุ่มตัวอย่าง
9. บ้านท่าน้ำเค็ม	ท่าแพ	41	กลุ่มตัวอย่าง
10. บ้านท่าน้ำเค็มใต้	ท่าแพ	41	กลุ่มตัวอย่าง
11. ละงู	ละงู	103	กลุ่มตัวอย่าง
12. บ้านบากันโต๊ะทิด	ละงู	13	กลุ่มตัวอย่าง
13. บ้านวังตง	ทุ่งหว้า	41	เพื่อสำรวจ
14. บ้านนาทอน	ทุ่งหว้า	29	เพื่อสำรวจ
15. บ้านเกาะยวน	ละงู	35	เพื่อสำรวจ
16. บ้านปิใหญ่	ละงู	23	พัฒนาแบบทดสอบ
17. บ้านทุ่ง	ละงู	48	พัฒนาแบบทดสอบ
18. บ้านนาพญา	ละงู	30	พัฒนาแบบทดสอบ
รวม		576	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบเพื่อสำรวจ เรื่อง เศษส่วน ลักษณะของแบบทดสอบเป็นชนิดเติมคำและแสดงวิธีทำมีจำนวน 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 ความหมายของเศษส่วน

ฉบับที่ 2 การเปรียบเทียบเศษส่วน

ฉบับที่ 3 การบวกลบเศษส่วนที่มีส่วนเท่ากัน

2. แบบทดสอบวินิจฉัย เรื่อง เศษส่วน ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบสี่ตัวเลือก โดยตัดแปลงมาจากแบบทดสอบเพื่อสำรวจและตัวลวงก็นำมาจากคำตอบผิดที่นักเรียนส่วนมากตอบจากแบบทดสอบเพื่อสำรวจ ซึ่งมีจำนวน 3 ฉบับคือ

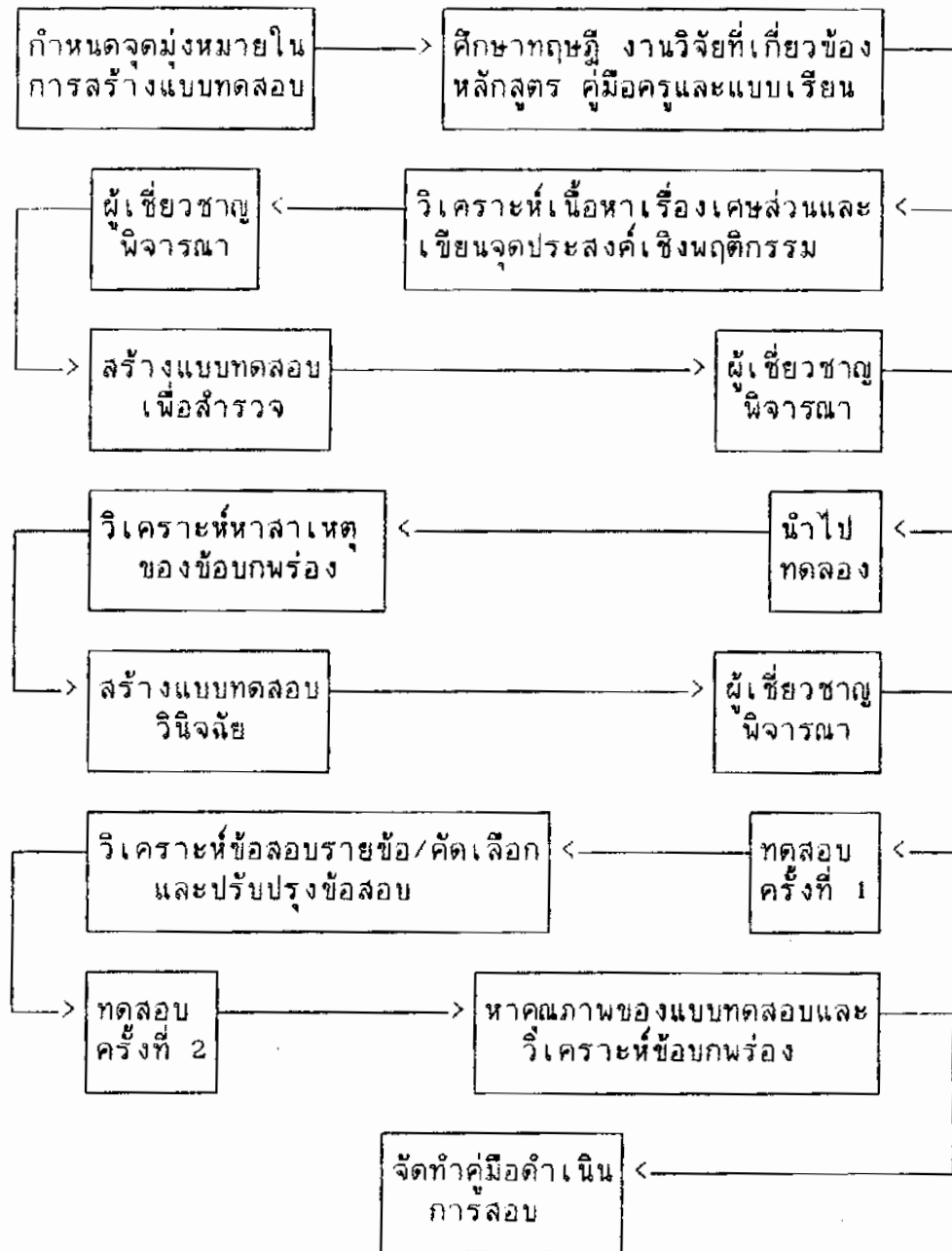
ฉบับที่ 1 ความหมายของเศษส่วน

ฉบับที่ 2 การเปรียบเทียบเศษส่วน

ฉบับที่ 3 การบวกลบเศษส่วนที่มีส่วนเท่ากัน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับชั้น ดังแสดงในภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงลำดับขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก สุเทพ สันติวรานนท์ (2532 : 72)

ลำดับขั้นจากภาพประกอบ 3 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ เพื่อสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยทางคณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำไปทดสอบนักเรียนหลังจากการสอนเนื้อหาแต่ละตอนสิ้นสุดลง ว่านักเรียนยังมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง จะได้สอนซ่อมเสริมได้ถูกต้องตรงจุดและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป
2. ศึกษาทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยตลอดจนหลักสูตร คู่มือครูและแบบเรียน สำหรับเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบและเพื่อหาขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบทดสอบ
3. วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ในการสอน เรื่องเศษส่วนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยยึดแนวจุดประสงค์และเนื้อหาในคู่มือครูการสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ แล้วเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ดังนี้

ตาราง 5 หน่วยการเรียนรู้และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เรื่อง เศษส่วน

หน่วยการเรียนรู้ (เนื้อหา)	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
1. ความหมายเศษส่วน เศษส่วนที่ตัวเศษมีค่าน้อยกว่าตัวส่วน (ส่วนไม่เกิน 10)	1.1 เมื่อกำหนดภาพที่แสดงเศษส่วนโดยเรา เงาให้ นักเรียนสามารถเขียนเลข เศษส่วน ซึ่งแสดงความหมายของ เศษส่วนได้ถูกต้อง 1.2 เมื่อกำหนดภาพแสดงเศษส่วนโดยเรา เงาให้ นักเรียนสามารถอ่านเศษส่วน จากภาพนั้นได้ถูกต้อง
2. การเปรียบเทียบ เศษส่วน	2.1 เมื่อกำหนดเศษส่วนสองจำนวนซึ่งมีตัว ส่วนเท่ากันให้ นักเรียนสามารถ เปรียบเทียบเศษส่วนจากของจริงหรือ ภาพโดยใช้สัญลักษณ์ $=$, \neq , $>$ หรือ $<$ ได้ถูกต้อง 2.2 เมื่อกำหนดเศษส่วนสองจำนวนซึ่งมีตัว ส่วนไม่เท่ากันให้ นักเรียนสามารถ เปรียบเทียบเศษส่วนจากของจริงหรือ ภาพโดยใช้สัญลักษณ์ $=$, \neq , $>$ หรือ $<$ ได้ถูกต้อง
3. การบวกเศษส่วนเมื่อ ตัวส่วนเท่ากัน (ส่วน ไม่เกิน 10)	3.1 เมื่อกำหนดประโยคสัญลักษณ์การบวก เศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้ นักเรียน สามารถหาผลบวกได้ถูกต้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ (เนื้อหา)	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. การลบเศษส่วนเมื่อตัวส่วนเท่ากัน (ส่วนไม่เกิน 10)	4.1 เมื่อกำหนดประโยคสัญลักษณ์การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้ นักเรียนสามารถหาผลลบได้ถูกต้อง

4. พิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ระหว่างเนื้อหา กับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เขียนขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินว่า จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เขียนขึ้นสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตรหรือไม่ โดยใช้วิธีของ โรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 60-61) ดังตัวอย่างลักษณะของแบบประเมินที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสิน ดังนี้

แบบประเมินผลความสอดคล้องระหว่าง เนื้อหา กับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เรื่อง เศษส่วน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดมาให้นี้ สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือไม่ ดังนี้

ถ้าท่านมั่นใจว่า จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมสอดคล้องกับเนื้อหา ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน 1

ถ้าท่านไม่มั่นใจว่า จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมสอดคล้องกับเนื้อหา ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน 0

ถ้าท่านมั่นใจว่า จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับเนื้อหา ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน -1

เนื้อหา	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ผลการประเมิน		
		1	0	-1
1. เฉลี่ยที่ตัว เฉลี่ยน้อย กว่าตัวส่วน (ส่วนไม่เกิน 10)	1.1 เมื่อกำหนดภาพที่แสดง เฉลี่ยนโดยแรกจะให้ นักเรียนสามารถเขียน เลขเฉลี่ยนซึ่งแสดง ความหมายของเฉลี่ยน จากภาพนั้นได้ถูกต้อง			

จากนั้นนำผลรวมคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นรายชื่อ โดยถือเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ๓ สอดคล้องกับเนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 61) ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปทุกข้อ

5. สร้างแบบทดสอบเพื่อสำรวจ จำนวน 26 ข้อ เป็นแบบทดสอบให้เขียนประโยคสัญลักษณ์แล้วแสดงวิธีทำและหาคำตอบโดยเขียนข้อสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในข้อ 4 แล้วนำแบบทดสอบเพื่อสำรวจพร้อมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้วิธีของ โรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 60-61) ดังตัวอย่างลักษณะของแบบประเมินที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสิน ดังนี้

แบบประเมินผลความสอดคล้องระหว่างข้อสอบจากแบบทดสอบเพื่อสำรวจกับ
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

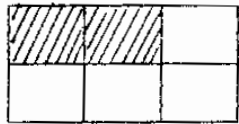
คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้วัดตรงตาม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ๆ หรือไม่

ถ้าท่านมั่นใจว่า ข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน 1

ถ้าท่านไม่มั่นใจว่า ข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน 0

ถ้าท่านมั่นใจว่า ข้อสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน -1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ผลการประเมิน		
		1	0	-1
1.1 เมื่อกำหนดภาพที่แสดง เศษส่วนโดยแรเงาให้ นักเรียนสามารถเขียน เลขเศษส่วนซึ่งแสดง ความหมายของเศษส่วน จากภาพนั้นได้ถูกต้อง	 <p>1. จากภาพส่วนที่แรเงาเขียนอยู่ในรูปเศษส่วนได้เป็น _____</p>			

จากนั้นนำผลรวมคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นรายข้อ โดยถือเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

จึงจะถือว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ๆ ได้จริง (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 61) ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปทุกข้อ

6. นำแบบทดสอบเพื่อสำรวจทั้ง 3 ฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนประถมศึกษา 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสตูล จำนวน 105 คน ดังแสดงในตาราง 4 เพื่อสำรวจข้อบกพร่องและรวบรวมคำตอบผิด แล้วนำคำตอบผิดที่นักเรียน ส่วนใหญ่ตอบผิดเป็นตัวลงใน การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัย

7. สร้างแบบทดสอบวินิจฉัย จำนวน 90 ข้อ เป็นแบบทดสอบ ชนิด 4 ตัวเลือก ที่ได้จากการสอบเพื่อสำรวจ จากนั้นนำแบบทดสอบวินิจฉัย พร้อมจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้วิธีของ โรวินเนลลีและ แฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 60-61) ดังตัวอย่างลักษณะของแบบประเมินที่จะให้ ผู้เชี่ยวชาญตัดสิน ดังนี้

แบบประเมินผลความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวินิจฉัยกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้วัดตรงตาม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ๆ หรือไม่

ถ้าท่านมั่นใจว่า ข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน 1

ถ้าท่านไม่มั่นใจว่า ข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน 0

ถ้าท่านมั่นใจว่า ข้อสอบวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ก็ให้ท่านกาเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนที่เขียน -1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	ผลการประเมิน		
		1	0	-1
1.1 เมื่อกำหนดภาพที่แสดง เศษส่วนโดยแรเงาให้ นักเรียนสามารถเขียน เลขเศษส่วนซึ่งแสดง ความหมายของเศษส่วน จากภาพนั้นได้ถูกต้อง	 <p>1. จากภาพส่วนที่แรเงาเขียนอยู่ในรูปเศษส่วนได้เป็น ?</p> <p>ก. 6/8</p> <p>ข. 6/2</p> <p>ค. 2/4</p> <p>ง. 2/6</p>			

จากนั้นนำผลรวมคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นรายข้อโดยถือเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้น ๆ ได้จริง (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 61) ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปทุกข้อ

8. นำแบบทดสอบวินิจฉัยทั้ง 3 ฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนประถมศึกษา 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกล จำนวน 101 คน ดังแสดงในตาราง 4

9. วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คัดเลือกและปรับปรุงข้อสอบตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ ดังนี้

9.1 คัดเลือกข้อสอบที่มีความยาก (p) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ตามลักษณะของแบบทดสอบวินิจฉัย (วันเพ็ญ กริมมัทอง, 2534 : 40) มีดังนี้

9.1.1 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องความหมายเศษส่วน มีค่าความยากระหว่าง .66-.79

9.1.2 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องการเปรียบเทียบเศษส่วนมีค่าความยากระหว่าง .52-.69

9.1.3 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องการบวก ลบเศษส่วนมีค่าความยากระหว่าง .57-.78

9.2 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) มากกว่า .00 ขึ้นไป เพราะแบบทดสอบวินิจฉัยไม่มีจุดมุ่งหมายใช้เปรียบเทียบนักเรียนในกลุ่ม แต่ค่าอำนาจจำแนกใช้เพื่อพิจารณาคคุณภาพของคำถามแต่ละข้อเท่านั้น (Adams and Torgerson, 1964 : 472 อ้างถึงใน อุกฤษวรรณ นิลกานนท์, 2526 : 45) มีดังนี้

9.2.1 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องความหมายเศษส่วน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .74-.85

9.2.2 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องการเปรียบเทียบเศษส่วนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .54-.80

9.2.3 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องการบวก ลบเศษส่วนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .76-.90

9.3 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อสอบแต่ละฉบับโดยใช้สูตรของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 21 (Kuder-Richardson : KR-21) (ภัทรา นิคมานนท์, 2537 : 71) มีดังนี้

9.3.1 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องความหมายเศษส่วน มีค่าความเชื่อมั่น .90

9.3.2 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องการเปรียบเทียบ
เศษส่วนมีค่าความเชื่อมั่น .82

9.3.3 แบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องการบวก ลบ
เศษส่วนมีค่าความเชื่อมั่น .94

10. คัดเลือกและปรับปรุงแบบทดสอบ จัดนิมฟ์แบบทดสอบ จัดทำ
คู่มือดำเนินการสอบ นำแบบทดสอบไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอลหนังสือจากภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสตูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็น
กลุ่มตัวอย่าง
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดสตูล ไปติดต่อกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อร่วม
กำหนดวัน เวลาและห้องเรียนเพื่อทำการเก็บข้อมูล
3. จัดเตรียมอุปกรณ์ในการสอบ เช่น ตัวข้อสอบ กระดาษคำตอบ กระดาษ
ทด ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ซึ่งจะใช้ทดสอบในแต่ละครั้ง
4. วางแผนดำเนินการสอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเอง
5. ชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างได้เข้าใจและทราบถึงวัตถุประสงค์ใน
การสอบ
6. นำแบบทดสอบไปสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 6.1 นำแบบทดสอบเพื่อสำรวจไปสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน
105 คน
 - 6.2 นำแบบทดสอบวินิจฉัยไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 101 คน

6.3 นำแบบทดสอบวินิจฉัยไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบทดสอบวินิจฉัยทั้ง 3 ฉบับ มาตรวจสอบโดยพิจารณาคำตอบ เป็นเกณฑ์ ในการตรวจให้คะแนน คือ ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน
2. นำแบบทดสอบที่ตรวจแล้วมาตัดสินการรอบรู้ที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนที่มีความรอบรู้ต้องทำคะแนนในแต่ละเรื่องได้ตั้งแต่สูงกว่า 2 ใน 3 ของคะแนนเต็มหรือประมาณ 67 เปอร์เซ็นต์ ส่วนนักเรียนที่มีข้อบกพร่องเป็นผู้ที่ทำคะแนนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ต่ำกว่า 2 ใน 3 ของคะแนนเต็มหรือประมาณ 67 เปอร์เซ็นต์แล้วคำนวณหาจำนวนนักเรียนที่มีความรอบรู้กับนักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ
3. นำแบบทดสอบแต่ละชุดของนักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องเศษส่วนมาวิเคราะห์คำตอบ เพื่อวิเคราะห์หาข้อผิดพลาดต่าง ๆ รวบรวมเป็นแบบผิด และนำมาแยกประเภท ลรูปเป็นข้อบกพร่องในแต่ละด้าน หาค่าความถี่และค่าร้อยละ
4. นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากข้อ 3 มาเสนอ โดยจำแนกแบบผิดเสนอ ในรูปตารางประกอบการบรรยาย ส่วนลักษณะข้อบกพร่องเสนอในรูปความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติพื้นฐาน คือ หาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ

P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ใช้สูตร (Ferguson, 1981 : 47)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ตอบข้อสอบ

2.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

หาได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 103)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้ตอบข้อสอบ

2.3 หาค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซ็น ในการแบ่งคะแนน กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง-เตฝาน (Chung-Teh Fan) (ภัทรา นิคมานนท์, 2537 : 130-134)

2.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวิธีของ โรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 60-61)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับ จุดประสงค์หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบแต่ละฉบับ โดยใช้สูตรของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 21 (Kuder-Richardson : KR-21) (ภัทรา นิคมานนท์, 2537 : 71)

$$r_{KR-21} = \left\{ \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\bar{x}(k-\bar{x})}{ks^2} \right] \right\}$$

เมื่อ

r_{KR-21} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อคำถามของข้อสอบทั้งฉบับ

\bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม